

איכות שירותי בריאות במזרח ירושלים

המקרה של התפתחות הילד ובריאות האישה ופריון

ד"ר נור עבדאלהאדי שחברי, גב' איילת גרינבאום אריזון, ד"ר יסמין אבו פריחה

ממצאים

ישנו קושי באיסוף נתונים בפלטפורמה החישובית (מחשבה בריאה) של תחנות טיפות החלב, מה שמקשה על אבחון וטיפול בעיכובי התפתחות בגיל הרך. קיימת בעיית מחסור באנשי מקצוע, ניהול לקוי, פיקוח ובקרה מורכב, חוסר במודעות ההורים לבעיות התפתחותיות, סטיגמות חברתיות ואי-שוויון גישה בין שכונות. בתחום בריאות האישה ופריון, יש חוסר במומחים בתחום הריון בסיכון וניאונטולוגיה, חסר באחיות וטכנאים, וזמינות נמוכה של שירותים גניקולוגיים ויילוד, יחד עם אתגרים כמו מרחקים ושפה זרה, המובילים לחוסר שביעת רצון משירותי הבריאות.

מסקנות והמלצות

כדי לשפר את הטיפול בילדים עם עיכוב התפתחותי ובבריאות האישה במזרח ירושלים, יש להקים פלטפורמה דיגיטלית מאוחדת לניהול נתונים ולשדרג את התוכנה לשיפור המעקב. העסקת אחיות דוברות ערבית עם סמכות להפנות ילדים למכוני אבחון תשפר את הגישה לשירותים. בתחום בריאות האישה ופריון, יש להקים מרכזים נוספים, להשקיע בהכשרת רופאות ולהגביר את ההסברה וההדרכה למטופלות. יישום המלצות אלו עשוי לשפר את איכות השירותים ולספק גישה שווה לשירותי הבריאות באזור.

רקע

תחנות טיפות החלב הן קרדינליות לאיתור עיכובי התפתחות בקרב פעוטות במזרח ירושלים. תחנות טיפת חלב במזרח ירושלים מטפלות בכ-20,000 תינוקות מדי שנה ומבצעות אבחון וטיפול בעיכובי התפתחות בגילאי לידה עד גיל 3 בהובלת מעיריית ירושלים, משרד הבריאות וגופים וולונטריים. תחנות עירוניות מספקות שירותים לכ-60% מהתינוקות הערבים באזור. במקביל, בריאות האישה ותחום הפריון בעיר נמצאים בפערים משמעותיים. במזרח ירושלים פועלים רק שני מרכזים, אחד של קופת חולים כללית ואחר של מכבי, ללא רופא תורן למקרים דחופים. זמינות שירותי גניקולוגיה ויילוד נמוכה, וישנו חסר במומחים ובאחיות בתחומים קריטיים כמו הריון בסיכון, ניאונטולוגיה וייעוץ גנטי.

מטרות

בגלל המחסור בנתונים ביחס לתחום התפתחות הילד ובריאות האישה, מחקר זה בא לחקור את המצב הנוכחי של שירותי הבריאות בתחומים, לאפיין את הצרכים ואת האתגרים הקיימים ולהציע פתרונות לשיפור נגישות ואיכות הטיפול.

מתודולוגיה

המחקר כלל סקירת נתונים ודוחות ממקורות שונים. בנוסף, נערך סקר כמותי בקרב 311 נשים וראיונות עומק עם 14 מומחים בתחום הבריאות. כמו כן, בוצעו קבוצות מיקוד עם תושבים ממזרח ירושלים.